

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 2, februari 2017

■ Economie

Advies Raad voor het Verbruik
over de soldenperiodes

Waarom evolueren prijzen voor diensten
sneller in België dan in buurlanden?

■ Ondernemingen

Federale diagnostiek woonwerkverkeer 2017:
onze afgevaardigden binnenkort betrokken

Herziening gezondheidstoezicht:
een lopend project

■ Sociaal beleid

Welvaartsaanpassingen

■ Sociale ombuds

Beroepsziekte: overstap ander
erkenningssysteem mogelijk

■ Echo regio Brussel

Nieuwe GPDO in (openbaar)
onderzoek in Brussels Gewest

■ Echo regio Vlaanderen

Werkbaarheidsmonitor: werknemers
kreunen onder werkdruk,
Vlaanderen laat ze in de steek

■ Echo regio Wallonië

'We moeten TINA doden. 200 voorstellen
om te breken met het fatalisme
en de wereld te veranderen'

Beheersovereenkomst Forem 2017-2022

■ Europa & Internationale relaties

Handel: noch Trump noch Commissie

Sociale dumping: wanneer voegt
Europa de daad bij het woord?

Verslag Nationale Bank houdt te weinig rekening met 'alternatieve' feiten

De NBB maakte zopas haar jaarverslag bekend. Daarin beschrijft ze de financiële en sociaal-economische situatie op mondiaal, Europees en nationaal niveau. Het verslag is niet alleen een beschrijving van de stand van zaken, het houdt ook aanbevelingen in. Die komen kort gezegd hierop neer: "Regering-Michel, jullie zijn goed bezig, ga door op de ingeslagen weg." Dit klopt niet en daarom onderschreef onze ABVV-voorzitter, ook Regent bij de NBB, dit jaarverslag niet.

Jawel, er staan ook positieve en correcte dingen in, zoals de erkenning van het onaanvaardbaar hoog werkloosheidscijfer en van de ondertewerkstelling van inwoners uit niet EU-landen. Of de erkenning van het inflatieverhogend effect van (besparings) maatregelen van de overheden. Ook een aantal aanbevelingen zijn raak: heb aandacht voor duurzaamheid, sociale cohesie en inclusie en investeer in innovatie, opleiding en infrastructuur.

Maar het leest vooral als een aanbevelingsbrief voor het beleid van de zittende regering: langer werken zonder werkbaar werk, loonmatiging, een kleinere overheid ... De analyse van deze eerbiedwaardige instelling gaat volledig de mist in wanneer ze beweert dat dit bezuinigingsbeleid vruchten afwerpt op vlak van groei en tewerkstelling.

Meer onafhankelijke experts, zoals professor Paul De Grauwe, delen onze analyse dat België (gelukkig) mee profiteert van het licht economisch herstel in Europa, maar dat ons land slechter scoort op vlak van groei en tewerkstelling dan onze buurlanden of het gemiddelde in de eurozone. De Europese Commissie bevestigde dit in haar wintervoorspelling van 2017: de Belgische economie presteert onder het Europees gemiddelde en zal dat blijven doen in 2017 en 2018.

Een belangrijke verklaring voor de slechtere prestaties zit ongetwijfeld in het aanhoudend loonmatigingsbeleid. De NBB geeft aan: "de loonmatiging die de afgelopen jaren ten uitvoer is gelegd, heeft de koopkracht van de huishoudens immers gedrukt." Omgekeerd geeft de Europese Commissie in haar wintervoorspelling aan dat de voorspelde aantrekkelijke Belgische groei bijna volledig voor rekening is van de binnenlandse consumptie en dat het opnieuw opstarten van de automatische indexering en de reële marge voor loonsverhogingen in 2017-2018 daar niet vreemd aan is.

Uit een recente OESO-studie (gebaseerd op 24 OESO-landen) blijkt opnieuw dat de lonen de productiviteit niet langer volgen. Dit leidt tot een dalend loonaandeel en een stijgend aandeel uit kapitaalinkomsten. Een dalend loonaandeel zet een rem op de groei. Economen uit Delft (Nederland) berekenden dat een daling van het loonaandeel van één procentpunt de economische groei met ongeveer 0,25 procent remt. Het is hoog tijd dat de NBB ook met deze 'alternatieve' feiten en analyses rekening houdt.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

FRDO-Forum: energierenovatie en financiering

Het wordt steeds dringender om de financiering van een transitie naar een koolstofarme maatschappij te garanderen.

In België is de energieprestatie van gebouwen – en zeker die van de federale openbare diensten – sterk ondermaats.

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling maakte van de financiering van de transitie naar een koolstofarme maatschappij één van zijn prioriteiten. Daarom liet het door verschillende actoren een studie uitvoeren om concreet de financiële belemmeringen bij de renovatie van deze gebouwen in kaart te brengen.

Op 16 maart 2017 zal de FRDO zijn jaarforum in het teken plaatsen van de voorstelling van de aanbevelingen die uit deze studie volgen.

Het forum zal proberen te antwoorden op volgende vragen. Hoe levert de energetische renovatie voordelen op voor milieu en de sociaal economische situatie? Welke instrumenten kunnen de bevoegde beleidsniveaus aanwenden in de context van een beleid van vastgoedrenovatie? Hoe kunnen bepaalde financiële instellingen in Europa bijdragen aan de transitie naar een koolstofarme maatschappij, met name door het mobiliseren van privémiddelen?

Dit forum vindt plaats van 9 tot 14u in het Pacheco Center (Financietoren), Pachecolaan 13 in Brussel.

*Programma en inschrijving:
www.cfdd.be*

ECONOMIE

Advies Raad voor het Verbruik over de soldenperiodes

Op 9 november 2016 kreeg de Raad voor het Verbruik een vraag om advies van de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's over de wetgeving betreffende de soldenperiodes en de hierbij horende sperperiodes.

De minister vroeg het advies van de Raad voor het Verbruik over een verplaatsing van de soldenperiodes naar respectievelijk februari en augustus, en over de afschaffing van het verbod om prijskorting aan te kondigen tijdens de sperperiode.

De meeste grote spelers zijn gekant tegen de verplaatsing van de soldenperiodes. De consumentenorganisaties noch de vertegenwoordigers van de productie- en distributiesector zijn voorstander van een dergelijke verplaatsing.

Enkel het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) is vragende partij om vrij duistere redenen. Ze spreken over verandering van weersomstandigheden (door klimaatveran-

dering?) en de kans voor consumenten om een financiële reserve aan te leggen tussen de doorgaans dure maand december en een soldenmaand in februari.

UNIZO en UCM vragen daarentegen een grootschalige enquête.

Consumentenorganisaties gaan nog een stap verder en vragen meer soepelheid door een systeem 'à la carte' te voorzien in functie van de bij de solden betrokken sectoren en producten.

Vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zijn voorstander van de afschaffing van de sperperiode. Ze merken op dat nu reeds veel kortingen worden gegeven tijdens de sperperiode.

Het advies goedgekeurd door de Raad voor het Verbruik (26 januari) is te lezen op: <http://tinyurl.com/zly3d5q>

sebastien.storme@abvv.be

Waarom evolueren prijzen voor diensten sneller in België dan in buurlanden?

Halverwege 2016 heeft de minister van Economie Kris Peeters de opdracht gegeven een grondige studie uit te voeren naar de oorzaken van de prijsevolutie van de diensten in België (doorgaans diensteninflatie genoemd) in vergelijking met onze buurlanden (Frankrijk, Duitsland en Nederland).

Deze studie zal opgenomen worden in het jaarverslag van het Prijzenobservatorium dat in maart 2017 verschijnt. Dit tussentijds verslag werd in januari 2017 voorgesteld aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

Kantelpunt in 2009

Vóór 2009 lag de inflatie van de diensten in België lager dan die in de buurlanden. Deze trend is sinds 2009 omgekeerd. De gemiddelde inflatie van de diensten tussen 2008 en 2016 bedraagt 2,1% voor België tegen 1,4% voor de buurlanden.

Voornamelijk drie diensten liggen aan de basis van dit verschijnsel: de restaurants en cafés, de telecomdiensten (telecompacts, mobiele telefonie ...) en de culturele diensten (theater, film, fotodiensten ...).

De werkgroep heeft een analyse opgestart op basis van drie criteria:

- de impact van de regulering van de inflatie van de diensten, nl. overheidsbeslissingen die een rechtstreekse impact hebben op de prijzen (bijv. de verhoging van het inschrijvingsgeld in het onderwijs in Vlaanderen) en de prijzen van de diensten die evolueren volgens de index;
- het belang en de impact van de loonkosten;
- de omvang van de concurrentie.

Deze drie criteria zullen voor maart 2017 gedetailleerd worden onderzocht.

De sociale gesprekspartners hebben aan de werkgroep ook gevraagd om in deze analyse het belang van de prijzen van B2B-diensten (business-to-business) op te nemen. De evolutie van de B2B-prijzen beïnvloeden immers ook de economische activiteit van ons land, aangezien ze een rechtstreeks effect hebben op de eindprijs van de dienst voor de consument.

giuseppina.desimone@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Federale diagnostiek woon-werkverkeer 2017: onze afgevaardigden binnenkort betrokken

Zoals steeds om de drie jaar, maakt de federale diagnostiek zijn comeback op de agenda van de Ondernemingsraden en de Basisoverlegcomités in de openbare diensten in het tweede deel van 2017. In de praktijk:

- De werkgever is verplicht onze afgevaardigden te raadplegen over de federale vragenlijst die aan de basis ligt van de federale diagnostiek over woon-werkverkeer in de onderneming of in de instelling. Het gaat erom de balans op te maken van de toestand op 30 juni 2017;
- Onze afgevaardigden zullen twee maanden hebben (traditiegetrouw na de zomer, in september 2017) om het ontwerp van antwoord te bestuderen en vooral om er in vergadering verplicht over in discussie te gaan vooraleer de diagnostiek van de onderneming wordt gevalideerd en opgenomen in de gespecialiseerde gegevensbank van de FOD mobiliteit.

Zoals een van onze afgevaardigden die sterk is betrokken bij de mobiliteit herhaalt: deze diagnostiek kan beschouwd worden als een 'wake-up-call' voor de directie. Deze raadple-

ging is immers in veel gevallen het enige moment waarop het thema mobiliteit op de agenda van de overlegorganen wordt geplaatst.

Het ABVV meent dat we deze kans niet mogen missen om deze wettelijke hefboom te benutten om syndicale thema's (zoals de volledige terugbetaling van de woon-werktrajecten met het openbaar vervoer, de tussenkomst voor het gebruik van tweewielers, de aanpassing van de uurroosters, de aanpassing van het aanbod van openbaar vervoer) te verbeteren of ze tenminste te bespreken. Weet alvast dat het ABVV zijn circulaire van 2014 over de syndicale hefbomen in de onderneming zal actualiseren om onze afgevaardigden argumenten te leveren voor de debatten in de OR. Zodra het ontwerp van vragenlijst, dat nu nog in bespreking is, en de hulpmiddelen die de FOD de werkgevers zal voorstellen om het verzamelen van de informatie te vergemakkelijken, zijn goedgekeurd, komen wij terug op dit thema en verschaffen wij meer gedetailleerde informatie.

jean-luc.struyf@abvv.be

Herziening gezondheidstoezicht: een lopend project

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk buigt zich momenteel over een voorstel tot herziening van het gezondheidstoezicht voor werknemers. Voor de duidelijkheid: het gaat erom te verifiëren of de planning van de gezondheidsonderzoeken, de metingen op de werkpost en de biometrische onderzoeken van werknemers aangepast zijn aan de noden en ertoe bijdragen dat hun gezondheid niet wordt aangetast door hun beroepsactiviteit.

Het debat ging van start nadat het kabinet Werkgelegenheid een ontwerp van herziening van de frequentie van medische onderzoeken had neergelegd. Het project wilde plaats maken voor de re-integratie-onderzoeken van langdurig arbeidsongeschikte werknemers en dit in een context van tekort aan arbeidsgeneesheren. De Hoge Raad bracht een eerste advies uit waarbij die afstand nam van het voorstel en de minister vroeg om meer tijd voor een grondige denkoefening.

De Raad heeft de twee wetenschappelijke verenigingen voor arbeid geraadpleegd en een hoorzitting gehouden met alle externe preventiediensten (EDPBW), alvorens over te gaan tot een herziening. Uit de hoorzittingen

bleek dat er nog geen wetenschappelijke studies bestaan over het bepalen van de frequentie van medische onderzoeken. Rond de huidige frequenties in België of van toepassing in het buitenland bestaat een consensus. Zo blijkt ook dat de praktijken van de EDPBW sterk verschillen en de huidige normen niet respecteren.

In het kader van dit debat legt het ABVV naast het behoud van een kwaliteitsvol gezondheidstoezicht, voor iedereen de nadruk op volgende bijkomende elementen: objectiveren en bestuderen van oplossingen voor het tekort aan arbeidsgeneesheren, campagne over het belang van dit beroep samen met de Hoge Raad, toegenomen rol van het beroep in de sensibilisering van de werkgever (en de werknemer) bij de analyse van risicofactoren, standaardiseren van de risicoprofielen en preventiemaatregelen per beroep/sector, verbeteren van de opleidingsmodules voor preventieadviseurs niveau I en II met versterking van de opleiding inzake risicoanalyse en gezondheid op het werk.

valerie.jadoul@abvv.be

Preventie van psychosociale risico's

De Directie van het onderzoek over de verbetering van de arbeidsomstandigheden (Diovar) bij de FOD Werkgelegenheid liet een onderzoek uitvoeren naar de implementatie van een duurzame preventiestrategie voor psychosociale risico's (PSR) in de ondernemingen op basis van tien casestudies.

Volgende factoren werden als faciliterend opgelijst: het feit dat iedereen overtuigd is van het belang van het onderwerp (engagement); dat de projectleider expertise over of verbondenheid met het onderwerp heeft; dat er tijd en middelen worden vrijgemaakt om eraan te werken; dat er een goede context is (prevalentie van stress, burn-out ...); een duidelijk wettelijk kader; een gestructureerde benadering van het dynamische systeem, een strategische visie die is geïntegreerd en verankerd in het globaal beleid inzake preventie en welzijn, een goede ondersteuning en een goede samenwerking met de externe preventiedienst, een goede communicatie en uiteraard de participatie en de betrokkenheid van de gesprekspartners.

Werden daarentegen als hinderende factoren beschouwd: een directie die zich bedreigd voelt of gevisieerd door het project of waarvoor de PSR geen prioriteit zijn; een gebrek aan kennis, ervaring of expertise van de interne preventieadviseur; geen tijd noch middelen vrijmaken of onduidelijk rendement op investering; geen goede context (taboe, 'slecht moment'); vage wetgeving; een lang proces met een hoger risico op personeelwissels of verandering van context; geen structurele verankering en een onduidelijk aanbod vanwege de externe preventiediensten.

Link:

<http://tinyurl.com/zgzmuey>

Administratieve vereenvoudiging: geef jouw mening

In het hoofdstuk 'maatschappelijke uitdagingen' van het IPA nemen de sociale gesprekspartners zich voor om verder te werken aan administratieve vereenvoudiging. In een eerste fase, die loopt tot eind maart, wordt een overzicht gemaakt van wat al gebeurde en welke werkzaamheden nog bezig zijn. In een tweede fase, tot eind juni, is het de bedoeling dat nieuwe actiepunten en voorstellen worden geformuleerd. Uiteraard is het niet de bedoeling te raken aan de sociale bescherming of het recht van werknemers op informatie en inspraak. We zijn dus op zoek naar administratieve procedures die eenvoudiger en transparanter zouden kunnen verlopen.

Er zijn ongetwijfeld nog heel wat procedures waarbij onnodig papierwerk moet gebeuren, aanvraagformulieren te complex zijn, meermaals dezelfde gegevens moeten doorgegeven worden, verschillende instellingen betrokken zijn waarvan de procedures of formaliteiten niet op elkaar zijn afgestemd, ...

We roepen graag de hulp in van al onze dienstverleners om deze problemen op te sporen en suggesties tot verbetering te doen.

Mail je ideeën tegen 15 maart door naar astrid.thienpont@abvv.be

Alvast bedankt!

■ SOCIAAL BELEID

Welvaartsaanpassingen

Tweejaarlijks geven sociale gesprekspartners advies over de invulling van de welvaartsenveloppe. Die enveloppe is bij wet voorzien om ervoor te zorgen dat de sociale uitkeringen gelijke tred houden met de lonen. De regering besloot verder te besparen op kap van de uitkeringsgerechtigden en kende maar 60% toe van wat wettelijk voorzien was. Hierdoor drongen keuzes zich op.

Extra aandacht voor minima werkloosheid

Op 1 september van dit jaar gaan alle minimumuitkeringen omhoog met 1,7%. Hierop zijn er twee uitzonderingen: werkzoekenden en minimumpensioenen.

Omwille van het hoge armoederisico voor werkzoekenden voorzien we voor de minima van gezinshoofden een verhoging met 3,5%, voor alleenstaanden 2% en samenwonenden 1%. Ook voor de inschakelingsuitkeringen komt er een forse verbetering. In tijden van stigmatisering van werkzoekenden en individualisering van de arbeidsmarktproblematiek is dit een enorme overwinning.

De minimumpensioenen met een volledige loopbaan krijgen slechts 1%. Ze kregen nl. eerder een verhoging met 0,7%. De minister van Pensioenen stelde dat de tax shift (verhoging van de btw op energie) enkel gecompenseerd diende te worden voor de minima met een volledige loopbaan. Alle andere gepensioneerden bleven in de kou staan. Dit wordt nu rechtgezet. De minimumpensioenen met onvolledige loopbaan krijgen wel de verhoging met 3,5%.

Berekeningsplafonds – extra inspanning pensioenen

De berekeningsplafonds in alle stelsels gaan met 0,8% omhoog. Op die manier lopen de berekeningen van de uitkeringen geen welvaartsachterstand op. Voor SWT wordt het plafond met 0,5% verhoogd.

Het berekeningsplafond voor de pensioenen wordt sterker verhoogd, met 1,7%. Bij de vorige welvaartsronde stelden werkgevers een veto tegen de verhoging van dit loonplafond. We maken die achterstand goed door het huidige plafond van € 53.528,27 euro met 1,7% te verhogen. Het huidige maximumpensioen voor iemand die zijn volledige loopbaan aan het plafond komt, bedraagt slechts een kleine € 2.300.

Verhogingen gewone uitkeringen

De uitkeringen die 5 of 6 jaar geleden zijn ingegaan (behalve de werkloosheid) worden met 2% verhoogd. Er wordt een extra verhoging van 1% toegekend aan de pensioenen die zijn ingegaan tussen 1995 en 2004, een voortzetting van de vorige inhaaloperatie.

Ook het vakantiegeld voor gepensioneerden en de inhaalpremie (na 2 jaar ziekte) worden verhoogd, net als de hulp van derden. De vermindering van de persoonlijke bijdrage voor zij die pensioen en AO/BZ cumuleren, wordt ook doorgezet.

Alleenstaande ouders

Aangezien de stelsels van thematische verloven voor alleenstaande ouders vaak niet toegankelijk zijn door de te lage uitkeringen, werd beslist vanaf 1 april de uitkeringen voor die groep op te trekken met bijna 40%, tot boven de armoederisicogrens.

Sociale bijstand

De uitkeringen verhogen met 0,9% bovenop de 2% die de regering zelf reeds toekende. De inkomensvervangende tegemoetkoming krijgt de volle 2,9% omdat de regering voor deze groep niets voorzien had.

Effecten

Bij de uitvoering moet veel aandacht gaan naar de effecten op andere sociale voordelen en fiscaliteit. Middelen die we hier inzetten op de groepen die voor ons belangrijk zijn, mogen niet afgezwakt worden via belastingen of mensen doen inboeten op andere sociale voordelen. De sociale gesprekspartners vragen expliciet om dit te regelen.

Hoewel we moesten werken binnen verminderde enveloppes slaagden we er in om doelmatige maatregelen te nemen die een reële impact zullen hebben op het leven en welzijn van de mensen. De regering moet dit nu uitvoeren.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Beroepsziekte: overstap ander erkennungssysteem mogelijk

Het Hof van Cassatie geeft slachtoffers van beroepsziekten de toelating om tijdens de procedure en op basis van een nieuwe aanvraag over te stappen van één erkennungssysteem naar een ander.

Ter herinnering, de erkenning van beroepsziekten is gebaseerd op een tweeledig systeem: ofwel roept de aanvrager een beroepsziekte in die op een lijst van erkende ziekten staat, wat het 'lijststelsel' wordt genoemd, ofwel vraagt de aanvrager de erkenning van een niet op de lijst voorkomende ziekte, wat het 'open systeem' wordt genoemd, waarbij in dit geval het bestaan van een beroepsziekte, de blootstelling aan een beroepsrisico die deze ziekte kan veroorzaken en een causaal verband tussen deze twee elementen wordt vastgesteld.

In dit geval ging het erom te weten of een sociaal verzekerde die een aanvraag tot erkenning van een beroepsziekte in het 'lijststelsel' doet, tijdens de procedure via een nieuwe aanvraag (art. 807 van het Gerechtelijk Wetboek) een aanvullende expertise kan vragen om de erkenning van zijn beroepsziekte in het 'open systeem' te verkrijgen.

Tot nu toe was de rechtspraak hierover verdeeld. Sommige Arbeidshoven waren ertegen door zich te beroepen op het principe van de 'voorafgaande administratieve procedure'.

Het ABVV stelde een cassatieberoep in om een van zijn leden te steunen en bij arrest van

12/12/2016 besliste het Hof van Cassatie de overstap van één erkennungssysteem naar een ander via een nieuwe aanvraag toe te laten (art. 807 van het G.W.):

"Artikel 52 van de gecoördineerde wetten en de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 26/09/1996 beperken zich tot het aanduiden van de bestuurlijke overheid belast met een uitspraak over de aanvragen tot vergoeding ingediend door het slachtoffer van een beroepsziekte (...) en met het bepalen van de modaliteiten van indiening en onderzoek van deze aanvragen, zonder op te leggen dat elke nieuwe voor de arbeidsrechtbank geformuleerde aanvraag (...) zou worden onderworpen aan een voorafgaandelijke administratieve procedure.

De rechter moet zich anderzijds uitspreken over de aanvragen die bij hem aanhangig zijn gemaakt, zoals ze wettelijk zijn uitgebreid of gewijzigd conform artikel 807 van het Gerechtelijk Wetboek."

Deze uitspraak is van groot belang voor slachtoffers van beroepsziekten omdat ze voortaan hun kansen op een goede afloop kunnen verhogen door tijdens de procedure over te schakelen op een ander systeem van erkenning. *Cass., C. c/ FMP, 12/12/2016, RG S.15.0068.*

Jean-françois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Nieuw GPDO in (openbaar) onderzoek in Brussels Gewest

Het nieuwe ontwerp van GPDO (Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling), dat de Brusselse regering heeft bekendgemaakt, zou het richtschema voor het gewest voor de komende tien jaar moeten zijn. Het moet het territoriaal planificatie-instrument worden waarmee het Gewest de enorme uitdagingen die de forse demografische groei van de Brusselse bevolking stelt, kan aangaan.

In het kader van de noodzakelijke verdichting van de stad moet het plan de Brusselse mix garanderen, door een antwoord te bieden op vier grote uitdagingen door te zorgen voor: aangepaste woningen, een aangename leefomgeving, betere mobiliteit, de ontwikkeling van jobs, economie en opleiding. Tegelijk wil het de gelijkheid tussen de verschillende gebieden in Brussel vrijwaren en een duurzame ontwikkeling van de hoofdstad bevorderen.

Als lid van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

werkt het ABVV Brussel mee aan het opstellen van de adviezen die in de komende weken en maanden over het ontwerp van GPDO uitgebracht worden. Het Brussels ABVV bekijkt het plan vanuit de belangen van de werknemers en hun recht op de stad. Het ontwerp van GPDO en het bijhorende milieueffectenrapport worden ook aan een openbaar onderzoek onderworpen. Dat onderzoek naar het stadsproject, open voor iedereen, zou moeten toelaten de adviezen van tal van actoren te bundelen. Alle Brusselse gemeenten organiseren infosessies over het GPDO en de Brusselselaars worden uitgenodigd hun mening te geven over dat plan op een website. Het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling kan integraal geraadpleegd worden op de site www.gpdo.brussels. Het openbaar onderzoek wordt afgerond op 13 maart 2017.

paola.peebles@abvv.be

Vorming gerechtelijke geschillen arbeidsongevallen

De volgende vorming voor de leden van de Diensten van Sociaal Recht en de juridische diensten van de Centrales vindt plaats op donderdag 30 maart 2017 van 13.30 tot 16.30 uur en heeft als onderwerp: het gerechtelijk geschil met betrekking tot de arbeidsongevallen.

De vorming wordt gegeven door Steve Gilson, advocaat aan de balie van Namen, in de lokalen van het ABVV, Hoogstraat 42, 1000 Brussel (zaal A, 6de verdieping).

*Info en inschrijving bij
Claudia Streulens:
claudia.streulens@abvv.be*

Discriminatie bij tewerkstelling: twee maten en twee gewichten

De werkgevers hebben de discussies stopgezet met de gewestregering en vakbonden over het voorstel van de minister van Werkgelegenheid om praktijktesten in te voeren en de werkgevers die discrimineren bij de aanwerving, te sanctioneren.

Zij willen vrijgesteld worden van elke controle, terwijl ze gewoonlijk heel snel maximale strengheid eisen ten aanzien van werkzoekenden die betrappt worden niet actief naar een baan te zoeken (en ze zijn overigens geneigd strikte prestatie-indicatoren in het overheidsbeleid in te voeren).

Deze plotse ommekeer zou de Strategie 2025, overeengekomen tussen regering en sociale gesprekspartners, op de helling kunnen zetten en de in dit kader opgebouwde vertrouwensrelatie verzwakken.

IPA

In België ligt een nieuw IPA op tafel en de sectoronderhandelingen gaan van start. In andere Europese landen is dit soort van sectoraal en centraal overleg de jongste jaren sterk onder druk komen te staan, mede door Europese beleidsaanbevelingen. Graag nodigen wij je als vakbonds-professional uit voor de Belgische workshop van het DECOBA-project over 'decentralisatie van collectieve onderhandelingen in Europa'.

Het seminarie gaat door op 20 februari in het gebouw van het Europees Vakverbond in Brussel. We starten om 10 uur en eindigen om 16.30 uur.

Op het programma staan presentaties van nationale experts over de Italiaanse, Spaanse, Franse en Duitse decentraliseringstrends in sociaal overleg. We vervolgen met een debat over (mogelijke) decentralisatie in België. We sluiten de workshop af met een aantal Europese vakbondsreflecties over dit thema.

Geïnteresseerd in deze workshop? Schrijf je dan nu in via: www.tinyurl.com/jzre8p8

Deelname is gratis, maar inschrijven is nodig. De voertaal van het seminarie is Engels, maar we voorzien Franse vertaling.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Werkbaarheidsmonitor: werknemers kreunen onder werkdruk, Vlaanderen laat ze in de steek

Het aantal werknemers met een werkbare job is de afgelopen jaren zorgwekkend gedaald. Het water staat de Vlaamse werknemers aan de lippen. Hoog tijd dat de Vlaamse regering van koers verandert en eindelijk een beleid voert rond werkbaar werk.

De nieuwste meting van de werkbaarheidsmonitor, een grootschalige bevraging bij 12.000 werknemers, liegt er niet om. Met een werkbaarheidsgraad van 51 procent in 2016 doet Vlaanderen een flinke stap achteruit ten opzichte van de voorgaande metingen (54,1 procent in 2013).

Werkdruk problematisch

Uit het SERV-onderzoek blijkt duidelijk waar aan dit te wijten is: de werkdruk.

- In 2016 is 34,2% van de werknemers op de Vlaamse arbeidsmarkt ernstig psychisch vermoeid, een significante stijging met zo-wat 5 procentpunt tegenover 2013.
- Bijna 1 op 5 (19,8%) zit in een penibele situatie wat betreft 'welbevinden op het werk'.
- De balans tussen werk en privé volgt eenzelfde negatieve evolutie.
- Maar liefst 36,8% van de Vlaamse werknemers zit in een job waar de werkdruk echt problematisch wordt, opnieuw een stijging met bijna 6 procentpunt.

Sociale én economische impact

Dat deze evolutie een enorme sociale en economische impact begint te hebben, getuigen ook de almaar stijgende cijfers rond burn-out en langdurige ziekte. Dit gaat over meer dan je goed voelen in je job. De mantra van langer werken staat steeds verder van de realiteit. Het aantal veertigplussers dat zegt de huidige job niet tot aan het pensioen te kunnen volhouden, zit bij werknemers met een werkbare job ondertussen aan 21,3 procent. Naarmate ze meer werkbaarheidsproblemen optekenen, stijgt dat naar maar liefst 82,3 procent.

Geen verrassing

De resultaten zijn verontrustend, maar geen echte verrassing. De gecombineerde impact van de financieel-economische crisis sinds 2008 en het besparingsbeleid dat daaruit voortvloeide, zorgde ervoor dat de druk op werknemers almaar toenam. Meer doen met minder mensen in een context van meer en meer onzekerheid, dat eist zijn tol. Het rechtse beleid dat sinds 2014 wordt gevoerd, heeft eveneens een impact. Werkbaar werk wordt gereduceerd tot wendbaar en steeds flexibeler werken op maat van werkgevers. Manieren om de loopbaan te onderbreken of te combineren met het gezinsleven worden ingeperkt, deeltijds werk wordt

ontmoedigd en de facturen stijgen, waardoor gas terugnemen voor steeds minder mensen een optie wordt.

Eenzijdige aanpak volstaat niet

Tot nu toe wordt er vooral gewerkt aan het bieden van meer autonomie en zelfsturing. Dat is ook te zien in de cijfers van de werkbaarheidsmonitor. Er is wel degelijk verbetering als het gaat om autonomie in de job, ondersteuning door leidinggevenden en leermogelijkheden. Al blijft er wat dat laatste betreft een problematische kloof bestaan tussen lager en hoger opgeleide werknemers en krijgen kortgeschoolden nog steeds veel te weinig opleiding.

Als de werkdruk onhoudbaar wordt, kan je dat gewoonweg niet meer oplossen met meer verantwoordelijkheid of autonomie, vandaar dat het globale resultaat toch achteruitgaat. Er moet dus dringend werk gemaakt worden van andere oplossingen om het werk minder belastend te maken. Het is tijd dat pistes van arbeidsduurvermindering ernstig worden bekeken. Ook fysieke arbeidsomstandigheden gaan er flink op achteruit, dus ook daar is er nog veel werk.

Waar blijft Vlaanderen?

In het ontwerp van interprofessioneel akkoord (IPA) hebben de federale sociale gesprekspartners duidelijk aangegeven werk te willen maken van de bestrijding van burn-out. Dat is een goeie zaak en indien het de federale regering menens is met het IPA, hopelijk het begin van het zoeken naar echte oplossingen voor de werkdruk. Op federaal niveau én in de sectoren.

De Vlaamse regering blijft ondertussen stil. Nochtans zetten ook de Vlaamse sociale partners al duidelijke lijnen uit met de werkbaarheidsdoelstellingen in het Pact 2020. Sinds 2014 wordt er echter systematisch geschrapt in alle maatregelen die ook maar iets met werkbaar werk te maken hebben: loopbaanonderbreking voor ambtenaren, aanmoedigingspremies voor tijdskrediet, het Ervaringsfonds, overstappremie voor werknemers die zich met loonverlies willen herorienteren van zwaar naar lichter werk, addenda werkbaarheid bij de sectorconvenants, opleidingscheques voor hoger geschoolden ... Allemaal werden ze de afgelopen jaren afgeschaft of afgezwakt.

Hoog tijd dat de Vlaamse regering van koers verandert en eindelijk een beleid voert rond werkbaar werk. Het water staat de Vlaamse werknemers aan de lippen.

philippe.diepvents@vlaamsabvv.be

BOEK

“Il faut tuer TINA. 200 propositions pour rompre avec le fatalisme et changer le monde” (‘We moeten TINA doden. 200 voorstellen om te breken met het fatalisme en de wereld te veranderen’)

Olivier Bonfond, econoom bij CEPAG
Editions du Cerisier – Coll. Place publique
2016 – € 25

‘TINA’. *There Is No Alternative*: er is geen alternatief

De beroemde uitdrukking van Margaret Thatcher is allesbehalve waar. Alternatieven voor het kapitalisme en het neoliberale eenheidsdenken bestaan. Ze worden overal ter wereld opgebouwd door vrouwen en mannen in een strijd tegen onrechtvaardigheid, ongelijkheid en onderdrukking.

Veel van deze alternatieven zijn eenvoudig, samenhangend en zouden met een beetje politieke wil vandaag, al kunnen worden toegepast. Beweren dat de mens fundamenteel egoïstisch is of dat het kapitalisme de enige weg is, betekent onze machteloosheid toegeven. Door diegenen die de wereld willen veranderen in diskrediet te brengen, ze af te schilderen als dromers, als utopisten ... voedt TINA het fatalisme, de passiviteit en de berusting. Hoe kan je immers over alternatieven nadenken en waarom zou je handelen, als je uitgaat van het principe dat het sowieso ‘om zeep is’ en we er niets aan kunnen veranderen?

Beheersovereenkomst Forem 2017-2022

Ter herinnering: onderhandelingen over deze overeenkomst startten op 12 december 2016 en eindigen op 14 februari 2017 (dus na het schrijven van dit artikel).

De actie van Forem volgt de prioriteiten en de oriëntaties bepaald door de Waalse regering in haar verschillende strategische plannen (Gewestelijke Beleidsverklaring, Marshallplan 4.0, enzovoort), maar ook die vastgelegd door de sociale gesprekspartners binnen het ‘Pact voor Tewerkstelling en Opleiding’.

De vorige beheersovereenkomst bevatte verschillende principes met betrekking tot de reorganisatie van de Waalse Dienst voor Tewerkstelling. De beheersovereenkomst 2017-2022 wil de grote strategische oriëntaties opgenomen in de overeenkomst 2011-2016 consolideren. De nieuwe beheersovereenkomst ligt in het verlengde van de vorige en is dus beknopter, maar nog steeds ambitieus. De ambities zijn voornamelijk toegespitst op de elementen waarvoor een evolutie wordt verwacht vanwege Forem.

Dit is het uitgangspunt en de bedoeling van het boek: een toegankelijk, praktisch en concreet instrument aanreiken om te breken met het heersende fatalisme en tonen dat in alle domeinen (financiën, economie, onderwijs, cultuur, democratie, landbouw ...) geloofwaardige alternatieven voor de kapitalistische globalisering binnen handbereik liggen. Dit boek richt zich tot de miljoenen die verantwoordelijk zijn over het onrecht en de absurde toestanden van deze wereld.

Aan hen die een ander model willen opbouwen, gebaseerd op fundamentele mensenrechten, respect voor het milieu en de opbouw van een echte democratie: de geschiedenis heeft aangetoond dat het nutteloos is passief af te wachten tot onze leiders de belangen van de bevolking dienen. Het zijn niet het gezonde verstand en het algemeen belang die bepalend zijn in de wereld, maar wel de krachtverhoudingen. Het is hoog tijd dat de bevolking zich organiseert tegenover de georganiseerde macht van transnationale ondernemingen en de financiële sector. Dat het volk zijn lot in handen neemt en via collectieve actie de uitdaging van de verandering aangaat.

Als dit boek erin slaagt de zin om te leren, te debatteren en te handelen op te wekken dan is het volledig in zijn opzet geslaagd.

olivier.bonfond@cepag.be

Daarbij komt uiteraard de concretisering van de integratie van de in het kader van de zesde staatshervorming overgedragen bevoegdheden.

De beheersovereenkomst is opgebouwd rond twee grote krachtlijnen. Enerzijds is de overeenkomst gericht op de opdrachten ten opzichte van werkzoekenden, werknemers en werkgevers. Anderzijds beoogt ze de ontwikkeling van gunstige beheersomstandigheden en -methodes om diezelfde opdrachten te verwezenlijken.

Naast de vertaling van de doelstellingen van het overheidsbeleid inzake tewerkstelling en opleiding vormt de beheersovereenkomst ook de uitdrukking van een arbitrage tussen de eisen van de werkgevers en van de vakbonden.

renaud.bierlaire@fgtb-wallonne.be

Syndicaal werk en milieubescherming

Sinds 2013 is een netwerk van afgevaardigden actief op het gebied van milieuvraagstukken. Dit netwerk heeft als doel de informatie uitwisseling tussen afgevaardigden mogelijk te maken en acties te steunen die zij opzetten in hun ondernemingen. De cel RISE biedt technische ondersteuning bij deze uitwisselingen.

Het netwerk behandelt volgende thema's:

- energiebalans;
- afvalverwerking in de bedrijven;
- verbanden tussen de kwaliteit van de werkomgeving en de gezondheid van werknemers;
- economische aspecten in verband met milieubeheer van de onderneming;
- mobiliteit.

De deelnemers onderstrepen de meerwaarde van het werken in netwerk, waarbij de deelnemers een thema concreet kunnen aanpakken: bespreking van gevallen en problemen, mogelijkheid de overlegervaringen te delen, enzovoort. De huidige doelstelling is ook het netwerk uit te breiden naar andere deelnemers om een grotere diversiteit te verzekeren.

In 2017 stelt de groep voor om vier keer samen te komen (in de Espace Solidarité in Beez): op 16 maart, 8 juni, 14 september en 7 december. Voor deze vier dagen kan betaald educatief verlof worden aangevraagd.

De afgevaardigden die belangstelling hebben voor dit netwerk, kunnen contact opnemen met Daniel Wojtalik op 02 506 83 96 of via: daniel.wojtalik@cepag.be

Schending sociale normen: groen licht van EU?

De Experten en de Normencommissie 2016 van de IAO hadden in Bangladesh reeds ernstige inbreuken op de syndicale vrijheden vastgesteld. De Bengaalse regering blijft halsstarrig weigeren haar beleid aan te passen. Er zijn onlangs acties ondernomen om het minimumloon (67 dollar per maand) op te trekken. De regering kwam niet tussen om massale ontslagen van werknemers en militanten te verhinderen, en ze ging bovendien zelf over tot arrestatie van vakbondsleiders. Bangladesh had zich er nochtans toe verbonden alle basisverdragen van de IAO na te leven in ruil voor de toepassing van het 'SAP'-systeem van de EU (stelsel van algemene preferenties).

De Bengaalse regering is niet de enige die voet bij stuk houdt. Ook de Europese Commissie blijft een onderzoek afwijzen naar de schending door Bangladesh van één van de belangrijkste IAO-verdragen (Verdrag 87 betreffende de vrijheid van vereniging). Dit onderzoek zou kunnen leiden tot de opschorting van de handelsvoordelen toegekend aan Bangladesh.

Daarom vroegen het EVV en IVV het Europees Parlement om de Commissie te dwingen deze onbegrijpelijke houding los te laten. Deze houding bevestigt alleen maar de keuze van de commissie om het minimum te doen voor de sociale omkadering van het handelsverkeer. Het ABVV heeft de oproep aan de Belgische Europarlementsleden overgemaakt.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Handel: noch Trump noch Commissie

De eerste beslissingen van Donald Trump hadden vaak betrekking op internationale handel. Ook al nemen bepaalde regeringspartijen hierin een afwachtende houding aan, of geven ze blijk van welwillendheid, toch is dit geen goed nieuws voor werknemers. De visie van Trump op handel staat lijnrecht tegenover de visie van de vakbonden.

De VS kondigt verhogingen van douanerechten aan voor industriële producten. Aangezien tegenmaatregelen en prijsverhogingen van grondstoffen voor de Amerikaanse industrie worden verwacht, heeft Trump de werkgevers beloofd die te compenseren door sociale en fiscale deregulering. Wij moeten op onze hoede zijn voor meer dumping. Slecht nieuws voor België waar zo veel banen van de export afhankelijk zijn.

Voor de financiële diensten is in verschillende handelsoverhandelingen de liberalisering voorzien. Trump zou deze onderhandelingen kunnen steunen, aangezien ze dezelfde richting uitgaan als zijn openlijk verkondigde agenda: de financiële regulering verhinderen, ook al is die vitaal om een nieuwe crisis te voorkomen.

Sociale dumping: wanneer voegt Europa de daad bij het woord?

Wij wachten nu al maanden op concrete Europese voorstellen in de strijd tegen sociale dumping. Op 1 februari ontmoette het ABVV de Belgische Europarlementsleden om zijn eisen met betrekking tot de institutionele uitdagingen rond werknemersmobiliteit toe te lichten. Dit is op Europees niveau immers zeer actueel. Er zijn momenteel drie processen aan de gang. In dit stadium kunnen wij ons niet meer tevreden stellen met intentieverklaringen. Het ABVV eist doeltreffende wetgeving om sociale dumping te bestrijden.

Het eerst lopende proces is dat van de herziening van de detacheringsrichtlijn van werknemers, die nu in bespreking is in het Europees Parlement. Het ABVV is zeer duidelijk: deze herziening moet zeker het principe van 'gelijk loon voor gelijk werk en gelijke arbeidsomstandigheden' bekrachtigen. Maar deze herziening alleen zal niet volstaan om sociale dumping te bestrijden. Ze moet gepaard gaan met een grondige herziening van de verordening betreffende de coördinatie van sociale-zekerheidsstelsels. Dit is het tweede lopende

proces. De Europese Commissie publiceerde in december haar 'labour mobility package'. Doel is te komen tot een coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels tussen lidstaten voor mobiele werknemers. Het ABVV en het EVV werken aan hun standpunt en strategie om op dit proces te wegen.

Tot slot stelde de Commissie, naast deze initiatieven die de Europese regels inzake mobiliteit van werknemers duidelijker willen omlijnen, in januari een project van 'Europese e-card voor diensten' voor. Dit voorstel is in zijn huidige vorm totaal onaanvaardbaar en zou de dumpingpraktijken kunnen versterken, door het niet-aangegeven werk en de 'brievenbusvennootschappen' bijvoorbeeld te steunen. Ook hier zal het ABVV niks toegeven.

Trump zegt uiteindelijk aan de consumenten: 'Buy American', terwijl de vakbonden hen zeggen: "koop producten van ondernemingen die uw sociale rechten respecteren."

We merken het: Trump betekent geen breuk met het systeem. Hij behoudt en versterkt een groot aantal klassieke ultraliberale recepten en voegt er nog een identiteitsdimensie aan toe.

Jammer genoeg vertonen het handelsbeleid van de Europese Unie en de nieuwe US Administration veel gelijkenissen: passiviteit tegenover (of zelfs aanmoediging van) sociale dumping, verzwakking van de financiële regulering, enzovoort.

Werknemers willen daarentegen handelsverdragen die bijdragen aan de governance en de naleving van hun rechten.

Onze belangen worden niet gediend door de wil van Trump om zich bruusk terug te trekken uit onze uitwisselingen, noch door de koppige wil van de Commissie om de status quo te bewaren via haar modelverdragen.

thierry.aerts@abvv.be

sophie.grenade@abvv.be
jean-francois.macours@abvv.be